

Динаміка зовнішнього боргу України (2013-2018 рік) [2]

Рік	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Показник (млн. USD)	142 079	126 308	118 729	113 518	116 578	114 742

Рівень валового зовнішнього боргу України впродовж 2013-2017 року, значно перевищує межі боргової безпеки. Вже у 2013 році зовнішній борг складає 79% від ВВП, коли безпечний рівень – до 25% , у наступному році цей показник стає ще більшим (вище 95%). 2015 характеризується критичними 130%, проте вже у наступному році ситуація трохи поліпшується і об'єм боргу складає 121,7% від ВВП. Останні 2 роки тенденція на покращення ситуації продовжується: 2017 і 2018 мають 106% та 96% відношення відповідно. Між рівнем зовнішнього державного боргу й ВВП є залежність, яка свідчить, що зростання ВВП сприяє зниженню зовнішнього боргу, і зворотну залежність – падіння ВВП призводить до підвищення рівня зовнішнього державного боргу.

Проблема зовнішнього боргу стане однією з найбільш гострих проблем України у недалекому майбутньому. Державний борг в контексті соціально-економічної ситуації в країні може виконувати дві протилежні функції. Необхідність в залученні коштів залежить від досягнутого рівня економічного розвитку (рівнем ВВП) та від мети запозичень і від їх фактичного використання. Таким чином борг, з одного боку, може виступати тимчасовим джерелом економічного зростання, а з іншого – руйнівним чинником для економіки країни.

Література:

1. Валовий внутрішній продукт. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp>. (дата звернення: 19.02.2019).
2. Державний борг України. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/debtgov>. (дата звернення: 19.02.2019).

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА*Свердлик Є.В.**Науковий керівник: Криворучко О.М., д.е.н., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Характерною рисою сучасного етапу розвитку економіки є глибокі зміни в усіх її сферах, які впливають на систему управління, тим самим виникає необхідність розглядати її як динамічний процес, бо її форми, методи і функції перебувають під впливом багатьох факторів: масштабу підприємства, рівня прибутковості, конкурентоспроможності тощо.

Категорія «управління» характеризує здатність підприємства як сукупності соціально-економічної, матеріально-технічної та організаційно-технологічної систем зберігати свою визначеність, підтримуючи стан динамічної рівноваги між внутрішніми та зовнішніми чинниками діяльності підприємства. Діяльність, у даному контексті, означає таке ставлення учасників бізнесу до соціально-економічного середовища господарювання, що передбачає його перетворення і підпорядкування їхнім економічним інтересам [1, с. 104].

Управління – це цілеспрямована діяльність усіх суб'єктів господарювання, що забезпечують становлення, стабілізацію, оптимальне функціонування і обов'язковий розвиток підприємства. Процес управління підприємством характеризується постійним і системним впливом на діяльність його структур для забезпечення узгодженої роботи і досягнення кінцевого позитивного результату. Ефективність діяльності підприємства залежить від багатьох параметрів – ступеня розвиненості виробництва, поділу і кооперації праці, використання результатів науково-технічного прогресу, економічних ресурсів, форм стимулювання високопродуктивної праці тощо, але, в першу чергу – від ступеня взаємного інтегрування зазначених факторів під час їх використання. Застосування того чи іншого фактора без зв'язку з іншими не забезпечує оптимального економічного розвитку підприємства. Сучасний етап розвитку економічної наукової думки характеризується переосмисленням традиційних підходів і методик управління системами різних рівнів. Якщо в недалекому минулому вимірювання досягнень підприємств здійснювалося за допомогою методів управління, які базувалися на управлінні фінансовими показниками діяльності, то сьогодні реалії сучасного ведення бізнесу вимагають переосмислення основних факторів економічного розвитку. Слід особливо зазначити, що підприємство в рамках роботи трактується як організаційно відокремлена, економічно самостійна, відкрита соціально-економічна система, яка на основі внутрішнього стану взаємодіє з зовнішнім середовищем і виготовляє продукцію (товари, роботи, послуги) [2]. Розвиток підприємства є незворотним процесом, який забезпечує спонтанні чи керовані переходи від одного неповторного стану до іншого через процес змін. Неповторність кожного конкретного економічного стану підприємства забезпечується неможливістю повного повторення різноманітності, якості, кількості та сили впливу факторів, які його визначили. Першоосновою розвитку підприємств слід вважати різноманітні зміни (внутрішнього та зовнішнього характеру), які виступають результатом взаємодії економічних предметів (об'єктів), їх властивостей та параметрів. Соціально-економічні зміни у системі підприємства носять об'єктивний характер, тобто не залежать від волі та бажання людини (власників, менеджерів, працівників, інвесторів, кредиторів тощо) [3]. Розвиток підприємства може буди здійснено в різних формах. Сучасне підприємство дуже часто розглядають як об'єднання двох підсистем – керуючої та керованої. Керуюча підсистема (суб'єкт управління) здійснює управлінський вплив на керовану підсистему (об'єкт управління) – виробничий персонал, обладнання, сировину, технології тощо.

Отже, цілеспрямований вплив керуючої системи на керовану з метою забезпечення процесу переходу від поточного стану підприємства до кращого (досконалішого) порівняно з попереднім станом, у відповідності до поставлених цілей, являє собою основу управління розвитком підприємства. Іншими словами, управління розвитком підприємства має на меті переміщення системи з одного стану в інший, з новими якісними характеристиками. Ефективне управління розвитком підприємства забезпечується за допомогою реалізації ряду принципів, які являють собою основні, вихідні положення, встановлені загальноприйнятні, широко розповсюджені правила дій та властивості економічних процесів [4, с. 23]. На основі аналізу та систематизації вітчизняної та зарубіжної економічної літератури пропонуємо наступну систему принципів управління розвитком підприємств. Комплексне дослідження будь-якої системи управління повинно здійснюватися у два етапи. На першому етапі обґрунтовується склад та аналізується стан системи управління на визначеному відрізку часу, тобто досліджується структура управління. На другому етапі формується та здійснюється організація процесу управління, тобто досліджується функціонування системи управління. Вихідним пунктом дослідження системи управління є визначення мети системи.

На даному етапі розвитку умови функціонування суб'єктів господарювання характеризуються високим рівнем невизначеності й динамічності та зумовлюють необхідність пошуку нових, відповідних сучасним реаліям методичних підходів до забезпечення успішного розвитку підприємства. В умовах невизначеності та швидкозмінності конкурентного середовища традиційні методи управління підприємством є неефективними, тому постає необхідність розробки механізму управління економічним розвитком підприємства. Здійснення процесів управління розвитком підприємства відбувається на основі використання різних методів, інструментів, методик, а також техніки і технології. Для цілей управління саме розвитком підприємства як динамічного процесу зазвичай застосовуються статистичні методи, методи факторного аналізу, економіко-математичного моделювання, прогнозування та інші, які у поєднанні утворюють різні методики оцінки розвитку, вибору стратегії розвитку та його моделювання [5, с. 132].

Література:

1. Передерієнко Н.І., Котляревський Я.В. Сутнісно-змістовна характеристика процесів управління розвитком підприємств. *Наукові записки Української академії друкарства*. 2012. № 2. С. 103-111.
2. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі: монографія. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. 496 с.
3. Хамініч С.Ю. Управління підприємством на засадах освітнього потенціалу: монографія. Д.: Вид-во ДНУ, 2006. 288 с.

4. Даль В.И. Толковый словарь живого великорусского языка: Современное написание: в 4 т. М., 2001. Т. 4. Р&Я. 1144 с.

5. Бурмака М.М., Бурмака Т.М. Управление развитием предприятия на примере предприятий строительной отрасли: монография. Х.: ХНАДУ, 2011. 204 с.

МЕДИЧНА РЕФОРМА ЯК ОСНОВНА ПЕРЕДУМОВА РОЗВИТКУ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Святенко Т.С., Остапенко Л.О.

*Науковий керівник: Онісіфорова В.Ю., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Одна з головних реформ в Україні – медична. Ця реформа вступила в дію з 1 січня 2018 року. В народі дану реформу називають «Гроші ходять за пацієнтами». Українцям обіцяють безкоштовний візит до сімейного лікаря, екстрену допомогу та пологи. За всі інші медичні послуги людям доводиться сплачувати кошти. Українці мають знайти собі сімейного лікаря, терапевта або педіатра для своєї дитини та підписати з ними угоду. У разі переїзду в інше місто або невподобання якістю обслуговування, людина може укласти угоду з іншим лікарем, а минула угода буде скасована.

Проте скористатися допомогою спеціалізованого лікаря після запровадження реформи можна буде лише після обрання особистого сімейного лікаря, терапевта чи педіатра. Якщо всупереч рішення лікаря, пацієнт звернеться до профільного фахівця самостійно, він муситиме самостійно сплатити кошти за його послуги.

Заробітні плати лікарів залежатимуть від кількості пацієнтів, а головне – від якості виконаної роботи.

Також можна обрати лікарню без урахування місця проживання чи реєстрації. Пацієнт підписуватиме із медичними закладами угоди, в яких зазначатиметься перелік послуг та ліків, які можна отримати безкоштовно.

Завдяки медичній реформі буде створено Національну службу здоров'я України (НСЗУ), що фактично буде виконувати роль страхівника. Гроші на покриття видатків надходитимуть до цієї фінансової організації з державного бюджету. Тобто, всі податки, які будуть сплачувати громадяни України, будуть страховими внесками, які підуть на їх медичне обслуговування. Якщо раніше держава утримувала медичні заклади, то тепер бюджетні кошти будуть йти на закупівлю в медичні заклади обладнання та інші медичні послуги.

За задумом авторів реформи, це має змусити медичні заклади змагатися за пацієнтів, позбавить необхідності фінансування лікарень, які не мають навантаження, на яке вони розраховані, а також дасть свободу лікарям, що зможуть надавати власні послуги як приватні підприємці.

Також в даній реформі передбачається, що до безкоштовних послуг належать первинна, невідкладна та паліативна медичні допомоги. Це означає, що усі звернення пацієнтів до сімейних лікарів, педіатрів, терапевтів, термінові